

Moletlo wa Matswalo wa Phikoko

Sepedi

Harold Gondwe

Moletlo wa Matswalo wa Phikoko

Mongwadi ke Harold Gondwe
Moswantšhi ke Karen Ahlschläger

Phetolelo ya puku go Sepedi e dirilwe ke Maureen Ramusi

Phikoko e be e itokišetša moletlo wo mogolo wa letšatši la yona la matswalo. E be e dula e nagana gore e ka o dira bjang gore o se swane le meletlo ye mengwe ya letšatši la matswalo.

“Aga! Bjale ke hweditše se sengwe seo se tla dirago gore batho ba bolele ka moletlo wa ka,” Phikoko ya realo e bula mafego a yona ebile e phurolla mafofa gannyane ge e retologa.

Phikoko e be e tsebega ka go ikgogomoša ga yona, le ka go ikgodiša ge e šetše e bula diphego tša yona e bontšha mafofa a yona a mabotse ka mebala ya go taga.

“Nka se laletše diphoofolo ka moka, ke nyaka feela diphoofolo tšeo di nago le diphego, gomme ge re tantsha, re tla bontšha bobotse bja diphego le mafofa a rena. O ka re ke a ipona, ke bula diphego tša ka.”

Phikoko ya thoma go ngwalela diphoofolo ka moka tšeo e ratilego go di laletša; kgogo, mapidipidi, kgaka, le khwiri. Taletšo e be e re baeng ba swanetše go tla le balekane ba bona, ba swanetše go apara bošweu feela ebile; go tlo ba le phadišano ya motantsho.

Bathopasefoka ba tla amogela sefoka sa dimakatšo e le ruri. Gwa thoma mošomo wo mogolo wa go nyakana le diaparo tše tšhweu.

“Ke tshwenywa ke taba ye ya gore ke swanetše go yo reka diaparo tše tšhweu mola e le gore ke tlo di apara lebakanyana le lekopana,” kgogo ya realo ka pefelo.

“Nka go thuša go go felegetša gore o ye go lebelela ka gore ga o na le leihlo le lebotse la go kgetha diaparo,” gwa bolela lepidipidi le sega kgogo.

“Ga ke na le bothata ka ga diaparo tše tšhweu,
se se ra gore ke tla ba mofenyi, ke tla ba yo
mobotse,” lepidipidi la realo ka boikgogomošo.

Ge di dutše di bolela, khudu ya tšwelela ka pejana. “Dumelang, le bolela ka ga eng, e ka ba go na le seo se le tshwenyago?” khudu ya botšiša.

“Seo re bolelago ka sona ga se go nyake felo, ga se wa laletšwa moletlong ka gore ga o na le diphego,” kgogo ya realo.

“Ka nnete, o seke wa itshwenya ka go tla moletlong, ga se wena wa leloko la lapa la rena,” lepidipidi la tlaleletša.

Moletlo o be o bolelwa gohle, seo sa dira gore khudu e nyake tsela yeo e ka yago moletlong ka yona le ge e be e sa laletšwa.

Khudu ya ipotša ya re, “Ke ya moletlong wo, ga go na le yo a ka nthibelago, ge ba mpona, ke tla be ke šetše ke le ka gare ga lefelo la moletlo.”

“Afa o a ikwa gore o reng, o seke wa ya kua wa ya go itshegiša ka batho o dutše o tseba gore ga se wa laletšwa, e le gore ke ka lebaka la eng o gapeletša go ya?” Mpša ya realo e leka go eletša khudu.

“Theeletša mo Morena Mpša, ga se ka kgopela kakanyo ya gago, e bile ga ke tsebe gore o reng, hle, tswalela molomo wa gago!”

“Ke no bona ba go raka le pele o ka ja dijo,” Mpša ya realo ka lesefonyana le bonolo gomme ya šia khudu e nagana ka ga tsela ye kaone yeo e ka yago moletlong ka yona.

Khudu e ile ya thoma go ipeakanyetša go ya moletlong. E be e sa nyake gore go be le yo a ka bonago seo e se dirago, ke ka fao e dirilego tšohle ka sephiri.

O a tseba, khudu e nyaka go ipoula ka go ya moletlong e sa laletšwa,” Mpša ya realo e bolela le katse.

“Tlogela khudu, e tseba seo e se dirago, ga ke nyake go itsentšha ka gare ga taba ye,” gwa realo katse.

“Ke a go botša, re tla kwa se sengwe ka ga moletlo wo,” Mpša ya realo ge e tlogela katse.

Letšatši le legolo la fihla, diphoofolo di be di apere. Tša tsena ka moletlong di felegeditšwe ke balekane ba tšona.

Khudu ya tsena ka moletlong ka sephiri, e be e pentile sefahlego sa yona ka moka, e apere sepipamolomo, se se makatšago ke gore e be e bonagala o kare e na le diphego tša go swana le tša lepidipidi gomme ya tsena ka boikgodišo.

Moletlo o ile wa thoma, phikoko ya gohlola ka boletanyana gomme ya bethabetha galase ka lelepolana gore e kgone go bolela gabotse.

“Fokotšang bolumo ya mmimo hle,” ya realo gomme kgaka ya fokotša bolumo, ka ge e be e le yona moletši wa mmimo wa moletlo.

“Ke a leboga bagwera ba ka ge le tlile go keteka moletlo wa ka wa matswalo le nna, go na le dijo tše ntši, le ka se di fetše, ge go ka ba le mašadiša, le ka sepela le ona go ya gae.”
Phikoko ya realo ka boikgodišo.

“Sa mafelelo, re tla ba le phadišano ya motantsho, mothopasefoka o tla hwetša sefoka sa dimakatšo go tšwa go nna.”

Diboleli tša bolela, di lebogiša phikoko ka
moletlo wo mobotse wa matswalo.

Dijo le dino tša tlišwa. Tšohle di be di lokile.
Mafelelong, tša opela košana ya letšatši
la matswalo.

Nako ya phadišano ya motantsho e ile ya fihla. Kgaka e be e latelantše dikoša tšeo di swarelelago diphoofolo lebatong la motantsho ntle le go šutha.

Morago gwa tla koša ya go bitšwa, “Jerusalema”. Ntlo ka moka ya emelela, diphoofolo tšohle tša bontšha mabokgoni a tšona a go tantsha.

Khudu ya re, “Aowa, ga ke tlo ikgatelela. Ke rata koša ye kudu.”

Khudu ya leba lebatong la motantsho, gomme ya thoma go tantsha, e namelela godimo le go theogela fase, e ela kudumela, gomme pente ya sefahlegong ya thoma go tologa.

Ka nako yeo, lepidipidi la re, "Nka tantsha le wena?" Khudu ya araba ka lethabo.
"Ke lebaka le letelele ke emetše letšatši le,"
khudu ya realo ge di le gare di gokarane di tantsha.

Ge khudu le lepidipidi di le gare di tantsha bogareng bja lebato la motantsho, diphoofolo tše dingwe di be di di phaphathela matsogo. Go be go le molaleng gore di ya go fenya phadišanong ya motantsho.

Lepidipidi le be le nyaka go ikgantšha, gomme la kukela khudu godimo ka lefego la yona.

Tšohle di be di maketše ge lefego le wela fase. Khudu ya leka go swara lefego, eupša ya palelwa ka gobane khudu e be e šetše e tšwetše nyanyeng.

Go be go na le lešata, “Ye ke khudu, e itira o ka re ke lepidipidi gomme ya tla moletlong e sa laletšwa,” diphoofole tša realo ge di be di nyaka go betha khudu.

Khudu e be e swabile e tletše ka dihlolong, e be e duma gore o ka re lefase le ka bulega la e metša.

“E tšwa ka mo, sepela! Pele re go betha ka moka ga rena,” khwiri ya bolela ge e leka go swara khudu ka lefego le le šetšego gore e e lahlele ka ntle ga moletlo.

"Theeletšang ka moka. Ye ke ntlo ya ka.
Ga go na yo a tlo go betha khudu, le a nkwa!"
gwa realo phikoko e lebeletše khudu ka lešoko.

Khudu e be e homotše, e be e no ipha moya ka
sepipamolomo seo e bego e se apere peleng.

"Ntshwareleng, ke floga ke le maswabi," khudu
ya realo e kgopela tshwarelo.

Mpša le katse di be di hlola ka lefasetere, di sega kudu, ebile di goelela, "O a swinega khudu, o tla lahla go ya meletlong yeo o sa laletšwago go yona."

DITEBOGO

Mongwadi ke

Harold Gondwe

Moswantšhi ke

Karen Ahlschläger

Molekodi ke

Mavis Ndlovu

Mohlami ke

PixelPing Design

Mofetoši wa puke ke

Maureen Ramusi

Motsinkedi wa puku ke

Makoma Phatudi

ISBN 978-0-638-00825-8

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

